

Umowy w działalności muzeów

Prawo cywilne. Prawo autorskie

Iwona Gredka-Ligarska
Paulina Gwoździewicz-Matan
Wojciech W. Kowalski

Umowy w działalności muzeów

Prawo cywilne. Prawo autorskie

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2019

Stan prawny na dzień 15 października 2019 r.

Recenzent
prof. dr hab. Wojciech Popiołek

Redakcja
Agnieszka Kotwzan

Projekt okładki i stron tytułowych
Karolina Johnson

Ilustracja na pierwszej stronie okładki
Olgierd Bierwiaczonek, *Martwa natura*, 1983, własność prywatna

Za wyrażenie zgody na reprodukcję obrazu autorzy dziękują
Pani Profesor Krystynie Wojtynek-Musik, córce Artysty

Skład
Michał Janczewski

Książka opublikowana przy wsparciu finansowym:

Narodowego Instytutu
Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów

Uniwersytetu Śląskiego
w Katowicach

NARODOWY
INSTYTUT MUZEALNICTWA
I OCHRONY ZBIORÓW

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

© Copyright by Iwona Gredka-Ligarska,
Paulina Gwoździewicz-Matan, Wojciech W. Kowalski, 2019
© Copyright by Uniwersytet Gdański, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-948-8

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49, fax 58 551 0532

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wstęp	11
ROZDZIAŁ 1	
Umowy cywilnoprawne jako prawny instrument ochrony dziedzictwa kulturowego	17
1.1. Muzea jako podmioty stosunków cywilnoprawnych	17
1.1.1. Wprowadzenie	17
1.1.2. Rodzaje muzeów	19
1.1.3. Muzea jako strony umów	22
1.1.4. Misja muzealna	30
1.2. Umowy zawierane przez muzea jako instrument realizacji misji muzeum	33
1.2.1. Wprowadzenie	33
1.2.2. Umowy i ich zawieranie przez muzea	34
1.2.3. Rodzaje umów i przedmiot ich świadczenia	39
1.2.4. Wadliwość tytułu prawnego do przedmiotu świadczenia umowy	43
1.3. Zalecenia i wzory dla muzeów dotyczące zawierania umów	53
1.3.1. Wprowadzenie	53
1.3.2. Kodeks Etyki ICOM dla Muzeów i zalecenia angielskiego środowiska antykwariuszy	54
1.3.3. Wzory umów i procedur: PSIM, NEMO, standard Spectrum	62
1.3.4. Dokumenty własne muzeów	64
ROZDZIAŁ 2	
Rodzaje umów cywilnoprawnych zawieranych przez muzea	69
2.1. Nabywanie obiektów do zbiorów	69
2.1.1. Wprowadzenie	69
2.1.2. Umowa sprzedaży	70
2.1.3. Umowa darowizny	80

2.2. Czasowe udostępnianie zbiorów	94
2.2.1. Wprowadzenie	94
2.2.2. Umowa użyczenia na wystawę czasową	96
2.2.3. Umowa najmu muzealiów do dekoracji wnętrza	110
2.2.4. Umowa najmu przestrzeni muzealnej (w celu kręcenia filmu, wystawienia spektaklu lub wykonania zdjęć)	115
2.3. Czasowe pozyskiwanie obiektów	118
2.3.1. Wprowadzenie	118
2.3.2. Umowa o wystawienie obiektu (z artystą)	119
2.3.3. Umowa depozytu muzealnego	123
2.4. Umowy związane z mobilnością muzealiów	133
2.4.1. Wprowadzenie	133
2.4.2. Umowa ubezpieczenia	134
2.4.3. Umowa przewozu	160
2.4.4. Umowa o wykonanie konserwacji	178

ROZDZIAŁ 3

Umowy dotyczące praw autorskich	187
3.1. Wprowadzenie	187
3.2. Treść umów prawnoautorskich zawieranych przez muzea – kształtowanie i ograniczenia	190
3.2.1. Utwory w działalności muzealnej	190
3.2.2. Twórcy i podmioty uprawnione z tytułu praw autorskich	191
3.2.3. Zakres korzystania z utworów – pola eksploatacji	193
3.2.4. Dozwolony użytek publiczny w działalności muzeów	198
3.2.5. Wpływ praw osobistych twórcy na wykonywanie umów autorskich	205
3.3. Praktyka muzealna	207
3.3.1. Umowa o przeniesienie praw autorskich i umowa o korzystaniu z praw autorskich	208
3.3.2. Elementy prawnoautorskie w innych umowach	210
3.3.3. Umowa o dzieło z prawami autorskimi	210

Wnioski i propozycje <i>de lege ferenda</i>	213
--	------------

Literatura	216
-----------------------------	------------

Źródła prawa	229
Prawo polskie	229
Prawo międzynarodowe	232
Orzecznictwo	233